

Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 14: Теорія і методика мистецької освіти : збірник. Вип. 4 (9). Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції "Гуманістичні орієнтири мистецької освіти", 26–27 квітня 2007 р. / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова ; [редкол. В. П. Андрущенко [та ін.]]. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2007. – С. 11–15.

ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ ФОРТЕПІАНО

Мельник О. П.,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри педагогіки мистецтва та

фортепіанного виконавства

факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського

НПУ імені М. П. Драгоманова.

Сучасний світ, що розвивається в надзвичайно складних епідеміологічних, економічних, геополітичних умовах, віднайшов нову інноваційну форму здобуття освіти – дистанційну, яка сприймається як альтернатива для традиційних форм навчання (очної, заочної, вечірньої, екстернат). Вона ґрунтується на широкому використанні інтернет-технологій і передбачає інтерактивну взаємодію студентів із викладачами.

В основі дистанційної технології лежить самостійна робота здобувача освіти, яка принципово відрізняється від самостійної роботи в інших формах навчання тим, що вона: по-перше, контролюється та скеровується викладачем; по-друге, носить особисто-орієнтований характер, тобто, відбувається за індивідуальним планом здобувача освіти (у зручному для нього місці, темпі, послідовності тощо); по-третє, діапазон її дидактичного забезпечення значно ширше та містить сучасні форми і методи відбору, конструювання і

відображення навчального матеріалу; по-четверте, відбувається із застосуванням інформаційних технологій, телекомунікаційних мереж тощо.

Незважаючи на те, що дистанційне навчання ввійшло в ХХІ століття як найефективніша система підготовки і безперервної підтримки високого кваліфікаційного рівня фахівців, на сьогодні існують галузі, в яких воно виступає лише вимушеним заходом і в жодному разі не може бути застосовним як заміник очного навчання. Мова йдеться про мистецьку освіту, зокрема, фахову підготовку музиканта-інструменталіста.

Стан дослідження проблеми дистанційного навчання і педагогічній науці представлено працями С. Атанасян, В. Беспалько, В. Бикова, Р. Гуревич, В. Кухаренко, Н. Морзе та інших.

Спираючись на власний досвід викладання та відгуки високопрофесійних колег – викладачів фортепіано, варто окреслити ті ключові моменти, що ставлять під сумнів ефективність використання дистанційних технологій навчання на заняттях фортепіано:

- повна залежність від швидкості й якості інтернет-зв'язку;
- втрата якості під час передачі звукової інформації (залежність від якості мікрофону та динаміків на пристрої, яким користуються викладач і студент), що значно ускладнює викладачу можливість оцінити належність звучання, виконання динамічних задач, звуковедення, фразування тощо.
- відсутність тактильного контакту без можливості впливу на якість звуковидобування студента;
- фіксоване спостереження за ігровими рухами та відсутність можливості контролювати свободу піаністичного апарату студента;
- складність в оцінці викладачем вірності аплікатури та штрихів;
- висока енергозатратність роботи викладача.

Серед позитивних моментів варто відмітити:

- регулярність і послідовність занять;
- можливість викладача здійснювати особистий показ, надавати вказівки та рекомендації;

- можливість присутності на дистанційному занятті інших студентів, спостерігаючи за діями як викладача та засвоюючи його методику викладання;

- зручність і широта вибору засобів (телефон, планшет, смартфон, комп'ютер, ноутбук) так і програмного забезпечення процесу навчання (Skype, Viber, Facebook messenger, Zoom, Google meet, Telegram та інші).

Попри складність проведення дистанційних фортепіанних занять, видається, одним з найбільш дієвих методів їх реалізації є метод відеозапису з подальшими коментарями викладача, оскільки він незрівнянно інформативніший з точки зору якості та відтворення звуку. Також серед переваг даного методу варто назвати: якісну попередню роботу, збільшення відповідальності студента перед здійсненням запису; можливість детального та повторного прослуховування запису викладачем; можливість порівнянь двох записів одного твору, зроблених у різні часи студентом і викладачем; можливість самоаналізу та коригування виконавських помилок і художньо-виконавської інтерпретації.

Підсумовуючи, слід констатувати, що хоча технології дистанційної взаємодії учасників освітнього процесу не дозволяють повноцінно провести заняття з гри на фортепіано унаслідок обмеженості технічних можливостей, властивих сучасним засобам зв'язку, однак вони дозволяють забезпечити його безперервність (у разі необхідності) та спонукають студентів до саморозвитку, самоконтролю та самоосвіти.

Література:

1. Цыпин Г. Электронные технологии в теории и практике преподавания музыки [Електронний ресурс] / Г. Цыпин – Режим доступу до ресурсу: http://www.art-education.ru/sites/default/files/journal_pdf/cypin_37-43.pdf (дата звернення: 03.04.2022).

2. Learning to Play the Piano: In Person or Online? pianoin21days.com [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://pianoin21days.com/learning-play-piano-person-online/> (дата звернення: 06.04.2022).